

I.

Všechny trable, jejich vysněné dovolené na řeckém ostrově Sámos, odstartoval kocour Kája. Tomáše později dokonce napadlo, že by vlastně měli kocourovi Kájovi tak trochu poděkovat. Nebýt kocoura Káji, sotva by uvěřili tomu, co se kolem nich začalo dít a nejspíš by dopadli stejně jako většina těch, co nevěřili. Byli by mrtví.

„To je to nejpitomější jméno, jaké jsi mohl pro kocoura vymyslet“, šklebila se trpitelsky Pavla, posouvajíc se s plastovou židlí do stínu z dosahu slunečních paprsků olizujících její nahá stehna. Také Tomáš se zkoumavě zahleděl na své bronzové nohy a zamračil se na spálené nártý rozedřené páskami sandálů. Nikdy se na dovolené nespálil, jenom nártý, rok, co rok.

„Měl by sis to zase namazat,“ jako by četla jeho myšlenky Pavla.

Pokrčil lhostejně rameny a schoval nohy do stínu pod židličkou. Také Kája se tam okamžitě přesunul a s rozkošnickým vrněním se mu třel o holá lýtka. Na to, aby se zvedl a také si přesunul židli do stínu, byl Tomáš v poledním vedru příliš líný. A stejně se za chvíli nebude kam posouvat. Stříška jejich terásky přede dveřmi apartmánu byla sotva metr široká a místo pod ní velké tak akorát na plastový stolek a dvě židličky. První den dovolené je to trochu rozladilo. Apartmán v přízemí s vchodem rovnou do ulice. Žádný balkón s výhledem na moře jako předešlé roky. Ale jinak byl přízemní apartmán prostorný a opravdu nádherně zařízený, od velké manželské postele až po starožitný prosklený sekretář s několika dobovými podobenkami a dvěma tepanými petrolejkami uvnitř.

„Dýchá z toho na mě ta pravá řecká atmosféra,“ rozhlížel se Tomáš obdivně kolem sebe, zatímco Pavla vybalovala kufrý.

„Jo, a na mě z toho dýchá to pravý řecký vedro. Ani tu nemají klimatizaci,“ nesdílela Pavla jeho nadšení. Samozřejmě, měla jako vždy pravdu. Ne, že by jiné roky nějakou klimatizaci měli, ale

spali celou noc s dokořán otevřenými balkonovými dveřmi, necháváje si těla spálená řeckým sluncem ovívat nočním chladivým vánkem. Tady to nešlo. Do apartmánu se vcházelo přímo z ulice, a tak si o otevřených dveřích mohli nechat tak akorát zdát. Ale první noc, po nekonečné hodině převalování a marného čekání na spánek, se o to přece pokusili. V dusivém horku pokoje se prostě nedalo spát.

„Nemyslím si, že by nás tady někdo ukradl,“ rezignoval krátce před půlnocí Tomáš a rozevřel dveře dokořán. Nebyla to nijak rušná ulice ani přes den a teď v noci městečko tiše spalo. Jenom zezdola z taveren na pobřeží sem vítr občas zanesl útržky řeckých melodií. Skutečně je nikdo neukradl, zato přišly kočky a nedolaly otevřeným dveřím apartmánu. Za kočičí návštěvy mohl samozřejmě opět on.

„Nekrm je,“ zhrozila se Pavla, když ráno na jejich miniteráscce krájel dvěma zaběhnutým kočkám špičku loveckého salámu.

„Jestli jim budeš dávat žrádlo, už se jich nezbavíme, budou tady otravovat celou dovolenou.“

A opět měla pravdu, nezbavili se jich a zvláštní řecké pohublé kočky s malými hlavami je skutečně navštěvovaly každý den. Ten první den byly dvě, druhý den čtyři a teď už měli koček na krmení šest. Šest, včetně Káji. Ostatní kočky nepojmenoval. Ale když přišel na snídani zrzavý kocour s jedním ukousnutým uchem a Pavla ho nazvala chudákem bez ouška, vzpomněl si na spolužáka ze školy Káju Bezouška. A nyní, zatímco se mu kocour Kája vytrvale třel o nohy s mlhavou vidinou dalšího vyžebnaného kousku salámu, se hranice stínu opět posunula a horká sluneční ruka pohladila Tomášovi holé břicho nad opaskem vybledlých kratasů. Ani Pavla už se neměla se svojí židlí kam posunout a na čele se jí, jako perličky, zatřpytily kapičky potu.

„Půjdeme se schovat nebo plavat?“ usmála se na Tomáše a sezobla z talířku na stole poslední kostičku nakrájeného melounu. Tomáš se zahleděl na bělostnou zeď protějšního stavení a potom dolů do ulice svažující se k přístavu. Ulice tetelící se mlhavě

horkým vzduchem byla prázdná. Žádní lidé, žádné kočky. Jediný Kája vrtní pod stolem jim dělal společnost.

Schovat, nebo plavat? To první znamenalo, že se přesunou z terásy za dveře svého apartmánu, kde natažení na posteli přečkají úmorné polední horko, to druhé byla sotva tříminutová procházka úzkými uličkami nad přístavem na jejich oblázkovou pláž.

„Půjdeme plavat,“ rozhodl se a jak vyskočil z plastové židle, zamotala se mu horkem trochu hlava. Také kocour opustil své stinné místo pod židlí a plný vzrušeného očekávání hleděl na Tomáše. Potom, když se Pavla převlékla do plavek a před zrcadlem si upínala sponou vlasy do uzlu, otevřel Tomáš ledničku, aby nenápadně vylovil šišku tvrdého salámu. Samozřejmě ho Pavla uviděla v zrcadle a Tomáš věděl, co přijde.

„Ježíši, už ho nekrm,“ nezklamala jej.

„Jestli toho nenecháš, budeme tu mít za chvíli všechny kočky z města.“

„Je tu jenom Kája,“ bojoval špičkou nože se slupkou na salámu, „a dostane jen kousek, za věrnost.“

„Co dostanu já? Jsem ti věrná třicet let,“ roztírala si Pavla před zrcadlem na obličej opalovací krém. Tomáš se usmál a odkrojil také pro ni kousek salámu.

A potom už kráčeli úzkou uličkou a užívali si stínu vrhaného bělostnými domky. Vilka s jejich apartmánem stála ve svahu nad městečkem Kokkári a jako pokaždé se i nyní Pavla otočila, dlaní si zastínila oči a s povzdechem se zahleděla na balkony v horních patrech.

„Panečku, tam odtud musí být výhled, mají celé městečko a přístav jako na dlani.

„No a co?“ pokrčil Tomáš lhostejně rameny, „zase nemají kočky.“

Na to Pavla neměla argument, a tak si jenom nadhodila plážovou tašku na rameni, obrátila trpitelsky oči v sloup a pokračovala v cestě k přístavu. Ještě dva tři domky minuli a potom se jim otevřel výhled, který pokaždé Tomášovi vyrazil dech.

Kokkári. Celé městečko měli nyní jako na dlani. Odtud shora se pod nimi rozkládala šachovnice střech všech odstínů červené, a domky, lemující pavučinu uliček svažujících se dolů k přístavu, se bělaly v paprscích poledního slunce. Jako prst trčelo přístavní molo do azurové hladiny Egejského moře a rybářské bárky odtud shora vypadaly jako dětské hračky. Molo končící malebným majáčkem tvořilo jakýsi vlnolam, a tak se řada taveren pod nimi na pobřeží nemusela obávat tříštících se vln a stolky stály doslova přímo na břehu. Zatímco z jedné strany omývaly letovisko Kokkári šumící vlny, z druhé strany se nad městem vypínaly rozeklané štíty pohoří. Ano, byly doby, kdy se s Pavlou rozplývali nad katalogy cestovních kanceláří s obrázky Karibiku. Ale s platy středoškolských učitelů a splácením hypotéky na dům bylo takové dobrodružství jaksí mimo jejich finanční realitu. Potom objevili řecké ostrovy a ty se okamžitě staly Tomášovou srdeční záležitostí, jak s oblibou tvrdil. A ani tentokrát ho Řecko neklamalo. Ba naopak, ze všech těch míst, která dosud navštívili, se mu městečko Kokkári na ostrově Sámos líbilo nejvíc. A přitom moc nechybělo k tomu, že letos nikam neletěli.

Za všechno mohla sopka na Islandu. V březnu si zaplatili dovolenou a čtrnáctého dubna vychrlila erupce sopky Eyjafjallajökull tak mohutný oblak popela a prachu, že postupně zastavil leteckou přepravu nad celou Evropou. Tomáš se ten krkolomný název sopky nikdy nenaučil správně vyslovit, a tak jí prostě říkal – ta islandská sopka a jak se blížil termín jejich nejistého odletu na Samos, přejmenoval ji na – ta blbá islandská sopka.

Ale nakonec letěli, a dokonce se ukázalo, že aktivita té blbě islandské sopky má i svoje výhody. V letovisku nebylo zdaleka tolik turistů jako jiné roky, a tak jindy přeplněné pláže zely prázdnotou a taverny se předháněly ve slevách ve snaze přitáhnout k sobě tu hrstku turistů korzujících křivolakými uličkami městečka Kokkári. Tomáš přeletěl ještě jednou očima kouzelné panorama přímořského letoviska a nastavil tvář teplému větru vanoucímu od moře. Větru okořeněnému směsí soli a vůněmi pokrmů vznášejícími se letním parnem z taveren dole v přístavu. Zvedl

hlavu a zahleděl se vzhůru na oblohu. Skutečně bylo nebe méně modré než jiné roky a nad hlavami se jim stále vznášela poklice sopečného prachu? Ano, obloha měla jinou barvu, ale bylo to sotva poznat, a kdyby o oblaku sopečného popela denně nevysílali zprávy na všech televizních kanálech, Tomáš by ten fakt, že je letos nebe trochu méně blankytné, snad ani nezaregistroval. Ale co, zašklebil se šťastně na městečko ozářené sluncem, odpočívající tiše v polední siestě, čert vem islandskou sopku i s jejím sopečným mrakem. Jsou tady třetí den a před sebou mají ještě celých devět dní nádherné dovolené. Ohlédnul se po Pavlíně a zjistil, že zatímco se rozplýval nad krásami Kokkári, urazila už značný kus cesty.

II.

Leželi vedle sebe na osuškách rozložených na oblázcích pláže a on se zavřenýma očima a tváří vystavenou slunci poslouchal, jak jim u nohou, v pravidelném rytmu, chrastí tisíce drobných kamínků převalovaných vlnami. Každá s těch vln uchopila hrst drobných oblázků, aby jimi smýkla na pobřeží a ty se vzápětí s rachotem kutálely zpět, jako by se nechtěly rozloučit s mořem. Někde nad hlavou jim zavřískal racek a Tomáš cítil, jak mu po tváři laskané sluncem přeletěl ptákův stín.

Kokkári mělo dvě pláže. Jednu na západní straně, kde vodní mase nestála v cestě žádná překážka a moře se zde zvedalo s hukotem do mohutných vln zdobených čepičkami bílé pěny. Dlouhá písčná pláž s řadami slunečníků a plastových lehátek se zde táhla podél města až k hlavní silnici, z jedné strany omývána mořem a z druhé lemována nekonečnou řadou taveren a restaurací. Druhá pláž, oblázková, lemovala Kokkári z východní strany a začínala za poslední z taveren usazených na břehu naproti přístavnímu molu. Zde bylo moře klidné, chráněné přístavem a skalním masivem trčícím z moře proti pobřeží. Tento skalnatý ostrůvek byl spojen s pevninou přírodní oblázkovou lávkou dělící zde moře na dvě poklidné zátoky. Když byl silnější vítr a přelévaly se vlny s chrastěním oblázků přes tuto mořem naplavenou pěšinu, nedalo se k ostrůvku projít suchou nohou. Ale ten útes ke Kokkári patřil a byl zobrazen na všech pohlednicích města, stejně jako přístavní molo s malým majákem na špici. Vlastně to ani žádný pořádný přístav nebyl a pyšnil se všehovšudy pouze několika rybářskými bárkami pohupujícími se v povětrí. Oni si k slunění vybrali právě ten pruh oblázků spojující útes s pobřežím, kde měli na výběr koupání v obou zátokách. V té první, směřující k přístavu, se moře zvedalo v drobných vlnách chřestících v barevných oblázcích na pobřeží. Druhá zátoka, chráněná skaliskem, se ve slunečním svitu leskla klidně jako zrcadlo a barva hladiny se zde měnila z jasně zelené tam, kde byla mělčina, až po temně

modrá pole tam, kde se dno svažovalo do hlubiny. Tato zátoka byla jako stvořená pro šnorchlování.

Ne že by byl Tomáš bůhvíjaký potápěč a veškeré jeho exhibice spočívaly v tom, že se s nasazenými brýlemi a trubicí v ústech nechal nést na hladině, pozorujíc mořský svět pod sebou. Fascinoval ho pohled na stovky barevných rybek třpytících se pod ním mezi balvany porostlými mořskou řasou. Když se potom zapomněl a uchvácen tou nádherou se nechal odlivem zanést dál od pobřeží až tam, kde se pod ním náhle rozevřela temnota hlubiny, rychle plaval zpět. Několikrát se pokusil potopit se pro nějakou z mušliček blyštících se na dně, ale výsledkem těchto marných pokusů bylo pouze to, že doklopýtal na břeh, kašlajíc a prskajíc slanou vodu.

„Kup si ploutve,“ neodpustila si pokaždé Pavla, podávajíc mu kapesník, „víš co ti říkal potápěč? Bez ploutví se dolů nedostaneš.“

A Tomáš měl pokaždé stejnou odpověď, „mně to takhle sešora stačí, a potápěč je blbec.“

A potápěč byl skutečně blbec. Proplešatělý padesátník s pivním bříškem obývajíc pokojík ve vrchním patře jejich penzionu. Pokaždé, když seděl Tomáš s Pavlou na miniterásce přede dveřmi jejich apartmánu a potápěč kráčel kolem, nezapomněl je upozornit, jaký má on z balkonu nádherný výhled.

„Vy jste to teda s ubytováním moc nevyhráli,“ šklebil se soucitně na Pavlu, „nevadí vám to takhle v přízemí s dveřmi do ulice a koukat akorát tak na protější zed?“

„Ale vůbec ne,“ oponoval mu Tomáš, „má to i svoje výhody.“

„Jo a jaký?“ zvedl potápěč udiveně obočí.

„Já nevím,“ pokrčil Tomáš rameny, „můžeme tady třeba krmít kočky. Chodí tam k vám nahoru taky kočky?“

„Kočky??“ hleděl na něj potápěč nechápavě a Pavla Tomáše nakopla pod stolem do holeně.

Potápěč začali otravnému tlouštíkovu říkat hned první den na jejich oblázkové pláži, když se kousek od nich začal navlékat do své výstroje.